

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Constitvtiones Qvas Legati Sedis Apostolicae Mediolanensibus
obseruandas praescripserunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

partibus illis vires adhuc obtinet eius dolo, velle insequi significasti, non parum deuotionis tuæ studio congaudeamus, in quo nimirum adeo specialem dilectionem a nobis & filiis sanctæ Romanæ ecclesiæ promeruisti, vt a non-nullis te odio habentibus, odium quoque nobis euidentibus indiciis exhiberi declaretur. Super Aurelianensem denique, qui simoniace episcopatum obtinuisse, & inde per iurum tribus aliis sibi adhibitis incurrisse probatur, sententiam dare archiepiscopum Senonensem literis nostris admonuimus; quem nimirum, vt cum ipso conuenias, & negotium illud pariter agas, apostolica auctoritate hortamur. Abbatem quoque sancti Medardi iam pridem excommunicationis vinculo innodatum, omnibus modis operam dare studeas, vt de abbatia, quam iniuste retinet, eiiciatur, & alter digne & canonice substituatur.

Cetera vero quæ in literis tuis continentur, ad præfens distulimus, præsertim cum in præsentia tui, quam desideramus videre, id melius fieri existimamus: non enim panis securi, neque arbor cultro succidi solet. De causa autem Amelrici iterum & iterum te admonemus, vt quod in apertis literis nostris continetur omni studio omniq[ue] solicitudine peragas.

CONSTITUTIONES

QVAS LEGATI SEDIS APOSTOLICÆ

Mediolanensibus obseruandas præscripserunt.

In nomine sanctæ & individuæ Trinitatis. Anno ab incarnatione Domini Iesu Christi MLXVII. pontificatus vero domini Alexandri II. papæ sexto, indictione quinta, die primo mensis Augusti, attum feliciter Mediolani.

CVM constet, fratres carissimi, omne genus hominum sub primi parentis præuaricatione ortum, ex radice carnis peccati trahere contagia culpæ, eamque propter hoc poenam sustinere vindictæ, vt miseriis multis repletum, sibique ipsi graue & ingratum nunquam in eodem valeat permanere statu: vt quia factori suo noluit obediare, ex poena peccati cogatur mutabilitatis suæ miserias tolerare, ita vt nec animo virtutis stabilitatem, nec cor-

Concil. Tom. 25.

H h h

Præscriptæ
leges ser-
uandas Me-
diolanensi
ecclesiæ.

pore status tenens qualitatem, in diuersa vitiorum monstra erumpat, & præceps ad æternæ mortis interitum currat: immensa Dei bonitas humanam naturam sic vitiatam, & a se per mandatorum eius transgressionem multifariam elongatam non deseruit; sed labentem quotidie erigit, fugientem reuocat, nexibus amoris multiplicitum beneficiorum sibi ligat, sed nec sic in voluntate ipsius permanenti, vel mandatis eius adhærenti leges edixit, Canonesque Spiritu sancto dictauit, modos constituit quibus debeat anima compesci, & in bonis enutriri: quorum omnium caput, summumque apicem, Romanam, cui per beatum Petrum non solum terram, sed ipsos cælos ligandos ac soluendos dedit, constituit ecclesiam: ut quidquid vbiique ecclesiarum prauitatis reperitur, dum ibi non poterit, ab ea quasi ab origine & magistra omnium corrigatur.

Quapropter dilectionem vestram hortor, & per Christum rogans obtestor, ne erubescat quisquam malum emendare, quod non erubuit ante Dei oculos perpetrare. Quia igitur in hac sancta Mediolanensi ecclesia, quorundam prauorum clericorum ac laicorum statu vel neglectu in multis diuinæ legis desueuit regula, vnde in hac præclara vrbe pernicioса inter iustitiae, vt videbatur, fautores & malitia defensores orta seditio, ac mortifera in omnem intus & extra populum disseminata discordia, ad animarum interitum: qualiter per boni Iesu amatoris hominum, misericordiam, & per nos qualescumque apostolicæ sedis legatos, nostramque peruigilem operam, seditio in quietem, discordia in pacem, peruersitas reducta sit in rectitudinem, scripturæ titulis annotamus, vt, iuuante Domino, pacem firmam, & canonica rectitudinis normam, in hac sancta ecclesia in perpetuum stabiliamus. Quia itaque per confratrem nostrum dominum Petrum Ostiensem episcopum, reuerenda sanctitatis virum, quædam sunt olim in hac vrbe correcta, non opus est ea, vel præteritas lites omnibus notas, replicare; sed quæ nunc sunt canonica disciplina a nobis statuta, ad futurorum memoriam literis exarare.

Contra simoniacos. Apostolica igitur auctoritate fulti, ex parte omnipotentis Dei & apostolorum principis Petri, glorioſique

confessoris Christi Ambrosii statuentes præcipimus , ac per virtutem Spiritus sancti, qui est peccatorum remissio, interdicimus, non noua præcipientes, sed antiqua reformatentes , vt nullus in vniuersa huius ecclesiæ parochia monachus abbas per premium quocumque modo conuentum accipiat, canonicus etiam nec nisi gratis, nec ullo alio modo ordinetur. Ex nulla quoque ecclesiastici ordinis benedictione, vel ex ecclesiarum consecrationibus , vel chrismatis datione quidquam muneris a quoquam per aliquam conuentionem detur aut accipiatur.

Presbyter etiam, diaconus , ac subdiaconus , feminam ad fornicandum palam retinens , donec in culpa manferit , nec officium faciat, nec ecclesiæ beneficium habeat. Qui vero non retinet , & euentu ex humana conditione ceciderit : postquam manifestum veraciter fuerit , suspenderatur ab officio tantum , donec per pœnitentiam satisficerit.

Statuimus insuper neminem prædictorum graduum clericum ex suspicione damnari , ita vt nec officio careat, nec beneficio, nisi ipse forte confessus , vel per idoneos testes veraciter sit conuictus. Ne autem laedendi eos aliqua occasio pro relictis feminis eorum fiat.

Statuimus vt cum illis in una domo non maneant , nec manducent , nec bibant , nec sine tribus vel duobus idoneis testibus simul loquantur: & haec seruantes nullam pro eis calumniam patientur : ipsi vero iuxta ecclesias , si fieri potest , habitare cogantur. Qualiter vero quisque eorum pro ordinum inæqualitate, vel culpæ varietate, officium ac beneficium perdat ; ideo scribimus, quia cuncta ecclesiastica officia in status sui dignitate consistere volumus , & nullum clericorum pro cuiusquam peccati culpa vel officii sui aliqua in Deum offensa, in iudicio laicorum amo do esse permittimus , sed modis omnibus in perpetuum prohibemus.

Si quis autem laicus cuiusque ordinis, præscriptorum graduum clericos in potestate sua habet, cum primum sciuerit in veritate, aliquem ex eis vel feminam , sicut dictum est, retinere, vel in fornicationis crimen casu cecidisse ; statim per se vel per suum nuntium hoc studeat indicare archiepiscopo , & huius ecclesiæ ordinariis , quibus cura ista

Concil. Tom. 25.

Hhhh ij

Supplet
laicus neg-
leatum
quod est ab
archiepisco-
po.

commissa fuerit. Si ipse, aut ipsi, illi admodum scilicet in culpa obdurato vel accidentaliter lapso interdixerint, vt dignum est, officium, ipse laicus postmodum interdicat obdurato tantum officium. Si vero archiepiscopus, vel sui ordinarii, postquam audierint, hoc neglexerint, ipse laicus, quicumque sit, extunc in sua potestate, nec officium facere, nec beneficium alicui ex illis permittat tenere, donec culpam deserat, & digne Domino per poenitentiam satisfaciat. Præcipimus vt illud beneficium, quod cuiquam clericorum aufertur, nullus laicus in suum usum vel lucrum accipiat, nec alicui suorum tribuat, sed ad ipsius ecclesiæ, vel ministrantium illi opus & utilitatem seruetur, aut expendatur, donec vel ipse, si dignus fuerit, reconcilietur, vel alter loco eius constituatur.

Hoc etiam constituimus, & firmiter contradicimus, vt nullus laicus alicui ex illis qui forte lapsi fuerint, ullam in prædiolis, si habet, aut in aliquibus bonis suis, vel sæculari, si forsan fuerit, beneficio, violentiam inferat, nihilque de suis nisi ecclesiasticum beneficium prædicto modo tollat.

Similiter quoque, vt nullus laicus a cuiusquam ordinis clero in gradu aliquo ecclesiastico benedicendo quidquam muneris exigat vel accipiat, ne cum Simone mago particeps fiat.

Illud autem quod speciali deuotione est dignum, in uolabili constitutione iudicamus fore in perpetuum firmum, vt huius gloriose sedis antistes, qui nunc est, vel quicumque deinceps fuerit, semel aut bis, si posse fuerit, sibi per omnes plebes, quicumque eas teneat, ad consignandum, & Christianitatem secundum Canones per quirendum vadat: nullusque laicus aut clericus in hoc ei resistat, sed devote ei in his quæ Domini sunt obedient & ministret. Integræ quoque habeat in omnem suum clerum canonice iudicandi ac distingendi potestatem, tam in ciuitate, quam extra, per omnes plebes & capellas, vt dum clerici fuerint, a sæcularis iudicii infestatione securi, in diuina seruitute, & Canonum auctoritate consistant quieti, & archiepiscopo suo obedient deuoti.

Illos autem omnes clericos & laicos, qui contra simoniacos & incontinentes clericos, vt per rectam fidem, ne

hæc mala fierent, operam darent, iurauerunt, & per hoc incendia, deprædationes, sanguinum effusiones, multaque iniustas violentias fecerunt; omnimodo prohibemus ne hæc vterius faciant; sed se met ipsos custodiendo, & pro his qui ea non seruant, archiepiscopo suo & ordinariis huius ecclesiæ, suffraganeisque episcopis, quod canonicum est sugerendo, & cum bono animo supplicando in his operam tribuant; hoc est, studium habeant. Et nulla alicuius damni vel dedecoris, quod pro huius placiti causa alicui illatum est, ex aliqua parte amodo repetitio fiat, aut odium maneat: sed pax Christi, quæ superat omnem sensum, corda vestra possideat.

Ad hæc igitur omnia conseruanda, & perenniter stabilienda, quia aliquando nonnullos magis mundana quam æterna poena a malo retrahit, & ad bonum compellit; si quis ex his omnibus, qui pro officio & potestate ecclesiastica vel mundana hæc agere debet, & potest ea studiose & fideliter perficere, sicut præmissum est, neglexerit aut noluerit, archiepiscopus quidem de suo centum libras denariorum persoluat: & si contempserit, donec emendet, proprio officio abstineat: clericus autem vel laicus pro ordinis ac dignitatis suæ qualitate, hac potestate tali mulctetur damno, vt si quidem de ordine capitaneorum fuerit, viginti denariorum libras, vasorum autem decem, negotiatorum quinque, reliquorum vero pro qualitate & possibilitate componat ad utilitatem huius sanctæ matricis ecclesiæ: & sicut pro treuga Dei fracta per decem tot ciuitates riscattum faciat.

Si quis itaque (quod non optamus, & Dominus auerat) hæc non obseruauerit, & transgressor factus, sicut statutum est, emendare contempserit, incurrat æternæ maleditionis & anathematis vinculum, & cum Dathan & Abiron præsens, atque cum Iuda traditore, Pilato & Caipha æternum subeat interitum, nisi resipiscat, & digne satisfaciat. Omnipotens Deus, dulcissimi fratres & filii, precibus beatissimi apostolorum principis Petri, & gloriofissimi confortis sui Ambrosii, ab his omnibus malis vos custodiat, & in bonorum obseruantia corda vestra & corpora ita dirigat, vt ad promissam vobis æternæ beatitudinis hereditatem peruenire concedat. Amen.

Hhhh iiij

Ego Mainardus Dei gratia Siluæ candidæ dictæ episcopus, apostolicæ sedis legatus, huic constitutionis paginæ a me factæ subscripti.

Ego Ioannes sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis presbyter, atque eiusdem legatus, huic constitutioni subscripti.

EPISTOLA VII.
ALEXANDRI PAPÆ II.
AD EPISCOPOS DANIAE.

Pro Synodo celebranda.

Alexander episcopus seruus seruorum Dei omnibus episcopis in regno Danorum constitutis, apostolicæ sedis & nostro vicario obedientibus, salutem & apostolicam benedictionem.

HAMBVRGENSIS episcopus, venerabilis vicarius noster, literis & legatis suis conquestus est, quod quidam Edbertus Fariensis episcopus multis criminibus inuolutus ad Synodus suam per triennium vocatus venire contempsit. Quod quia consilio quorumdam vestrorum dicitur esse factum, mandamus, & apostolica auctoritate præcipimus, vt ab huiusmodi recedatis omnino consilio, eumque ad audienciam prædicti fratris nostri ire admonenatis, quatenus post factam examinationem canonice iudicetur. Et alia, quibus ibi præcipitur vt ei obdiant, & satisfactionem exhibeant.

FRAGMENTVM EPISTOLÆ VIII.
ALEXANDRI PAPÆ II.
AD VVILIELMVUM REGEM ANGLORVM.

Pro exactione denarii sancti Petri.

Idem Alexander Vuilielmo regi Anglorum.

Nouit prudentia tua Anglorum regnum, ex quo nomen Christi ibi clarificatum est, sub apostolorum principis manu & tutela extitisse, donec quidam membra malii capitisi effecti, zelantes superbiam patris sui satanæ, pactum Dei abiecerunt, & Anglorum populum a via veritatis auerterunt. *Et paulo post:* Nam, vt bene nosti, donec Angli fideles erant, piæ deuotionis respectu ad cognitionem religionis annuam pensionem apostolicæ